

Nagy Dániel

A szenvedély természetrája

„Egyesek szerint a futball élet és halál kérdése.
Ezzel nem értek egyet. Annál sokkal, de sokkal fontosabb.”

Bill Shankly

Úgy gondoltam, hogy a magyar irodalom annyi jó focival kapcsolatos könyvet produkált már, hogy ha esetleg jelennek is meg új könyvek a témában, akkor azok biztos nem tudnak újat mutatni. Rendesen tévedtem, ugyanis az újságíróként ismert Csepelyi Adrienn Belemenés című önéletrajzi ihletésű könyve olyan őszintén, olvasmányosan és pontosan adja vissza mindazt, amit a futball jelenthet egy ember életében, hogy méltán van helye a magyar irodalom legjobb fociteamatikájú könyvei között. És ha valaki esetleg megjedne: ez a könyv nemcsak a fociról szól, sokkal inkább a rajongásról, amely mindannyiunk életében ott van valamilyen formában.

Képzeld el, hogy valamit megmagyarázhatatlanul szeretsz. De tényleg. Hiába próbálsz rájönni miért, nem találsz rá észérveket. Mondjuk, imádod az összes cinkféléd. De úgy rendesen. Egyik napról a másikra elkezdted imádni őket. Csak azért felkelsz hajnalonta, hogy megfigyeld őket, ahogy pirkadatkor belakják a kertet. Vagy rajongsz a horgászatért, és simán képes vagy eltölteni egy hétvégét a vízparton az édeskés etető szagban egy valamirevaló fogás nélkül. Irracionális dolgok, amelyekre egyszerűen nincsenek ésszerű válaszaid. Csak egy: a szenvedély.

Nekem, mint játékosnak, és mint szurkolónak a labdarúgással régóta van irracionális és szenvedélyes viszonyom, amit a múltban már sokszor próbáltam körülírni, elmagyarázni a körülöttem lévőknak, sikertelenül. Viszont olvasva Csepelyi Adrienn Belemenés című önéletrajzi regényét most már tudom, hogy mit fogok a kezébe adni annak, aki érthetetlenül néz, mikor a 923-as éjszakai járaton sokadjára nézem újra Roberto Firmino mesteri megmozdulásait.

A Belemenés cselekménye egyszerű: egy 12 éves penyigei (Szatmár) kislány felnövése történetét olvashatjuk, aki egyes szám első személyben meséli el, hogyan lett focirajongó, miért éppen Angliát és a Liverpoolt választotta kedvenc

csapatának, miközben részesei lehetünk megye 2-es meccseknek ugyanúgy, mint válogatott derbiknek. Ezekon felül számos dolgot megtudhatunk a szerző sokszor nyersen tált magánéletéről, szerelmeiről, operához fűződő viszonyáról, női fociról, és persze azokról az irracionális döntéseiről, melyek origójában mindig ott az életét szervező erő: a futball.

„Van a futballnak valami furcsa, füledt, lopott erotikája. A gerincben végigfutó kéj a gól gyönyörének pillanatában. A mámorban hirtelen összesűrűsödő levegő. Hogy elillan minden gátlás a szétrobbani készülő testek kusza összevisszaságában. A lefújás utáni zsiszongó, lüktető mellkas. Az eksztázis, amelyben csak az agyunk valamely titkos szeglete dönti el: örömkömben könnyezünk-e vagy a félelemtől, hogy soha többé nem élhetjük át ezt a pillanatot”

A könyv 32 darab különálló történetből áll, melyből az első 2 - mintegy előre vetítve a regény hangvételét, sodró stílusát - még a szerző felnőtt élményeit meséli el, majd ezután már kronológiailag követik egymást a történetek, a 12 éves kislány első focival kapcsolatos élményétől, a 2016-os Eb-t is megjárt felnőtt nő jelenéig. A szövegek sztorizgató, naplószerű hangvételben íródtak, amelyek így egyrészt könnyen beszippantják az embert, másrészt pedig megkönnyítik a személyes kapcsolat kialakítását az elbeszélővel. Utóbbi azért is „szükséges”, mivel a sokszor meghökkenítő, irracionális történetek csak úgy tudnak hitelesek maradni, ha érezzük: ezek valóban a szerző sajátjai. Persze, ez a hév és szenvedély akár hátrányára is lehetne a könyvnek, viszont Csepelyinek sikerült kordában tartani magát, és megtalálni azt az arányt, ahol a szenvedélyesen megírt szövegek nem válnak túlírttá és követhetlenné. Pedig a szövegek tényleg nagyon személyesek. Ahogy egy interjúban fogalmaz: „Inkább lezársnak mondanám. Sok mindent a helyére raktam ezzel a könyvvel magamban, jobban átlátom, mi történt velem az elmúlt 22 évben.” Ezen felül a könyv másik erénye az önirónia finoman kimért használata. Ezen keresztül folyamatosan jelzi maga felé, és az olvasó felé is, hogy igen, tisztában van vele, hogy sokszor mennyire ésszerűtlen döntéseket hoz. Például: „A kapus félelme a tizenegyesnél. Életem lehetősége. Bekerülhetek a kezdőbe. Látom, hogy jön a labda, én pedig nem moccanok, csak a szememmel követem, amint becsavarodik a jobb felsőbe. És e pillanatban minden elhalkul, az egész stadion néma csendben figyel, hogy ezt most mi a faszért csináltam. Mert hogy azt felelem: én is szerelmes vagyok.”

Egy rész külön is kiemelendő: a gyerekkorról szóló szövegek. Nyilván nem új dolog, hogy a gyerekkorban velünk történetek nagyban befolyásolják későbbi életünket. Csepelyi esetében pedig ez talán hatványozottan igaz. Ezt bizonyítják a gondtalan gyerekkoról szóló szövegek, melyek pontosan és bensőségesen festik le a szurkolóvá válás apró mozzanatait. Azt, ahogy a foci szeretetén keresztül kialakulnak az első barátságok (a könyvben említve vannak a szerző gyerekkori bajtársai: Tibike, Éva, Dórika, Aszti, Koi), ahogy befogadtatik az első közösségekbe. „Dórika, aki egyébként csendes és visszahúzódo (...), tényleg életét és vérét adná Alan Shearerért, és vele lehet a legjobban szomorkodni, ha hétvégén kikaptunk. Ő érti a líraiságát a kihagyott helyzeteknek, és nem néz idiótának, ha révedő tekintettel írom le McManamant olajozott testű félistenként.”

Ahogy megfogalmazódnak számára az élet alapvető törvényszerűségei az angol válogatott, valamint a Liverpool rapszodikus, hol sikeres, hol tragikus szereplésén keresztül. Hogy milyen érzés a vereség, hogy milyen érzés átélni a csodát (a 2005-ös, győztes BL-döntőt például), és milyen érzés többes szám első személyben fogalmazni, ha csapatunkról van szó. Ebben a korban lesznek először hősei az embernek. Csatárok, védők, kapusok, akik aztán egy életre tartósítanak mindent, ami a gyerekkor. És Csepelyi Adrienn tökéletesen adja vissza könyvében ezeknek a pillanatoknak a hangulatát, báját és erejét.

Összefoglalásképp azt mondhatom, ha valaki egy őszinte, lendületes, az életről és a fociról egyaránt szóló könyvet szeretne olvasni, akkor szerezze be Csepelyi Adrienn könyvét, és ismerje meg közelebbről azt a szenvedélyt, amelyet úgy hívnak: futball.

”Fura dolog ez: a futballidő. Hogy életed meccsnapokra és a többire bontod. Hogy képes vagy szaros kilencven percért tizenöt órát utazni. Számolod a gól nélküli percekkel. A napokat a középcsatár felépüléséig. Hogy hányat kell aludni a rangadóig. [...] Az ember, aki nem ballagások, munkahelyek, utazások vagy szerelmek alapján igazodik el a saját életében. Hanem van Totti előtti meg a Totti utáni időszak. Az, „amikor Ibra a Milanban játszott” és az, „amikor McManaman a Realba igazolt”.”

(Csepelyi Adrienn: Belemenés, Európa, 2018)